



## Adana Depremi Üzerine

27 Haziran 1998 tarihinde gelişen Misis Depremi ile ilgili olarak Adana Şubemiz, **Tmmuz-98** son haftası içinde BTK Doğal Afetler Üyemiz Ramazan **DEMİRTAŞ**'ın da katıldığı bir söyleşi gerçekleştirmiştir. Şubemiz Başkanı Dr. Sedat TÜRKMEN ve Yazman Mehmet YILDIRIM'ın açıklamaları ÜB söyleşinin yerel basındaki yansımalarını ilginize sunuyoruz.

27 Haziran 1998 tarihinde saat 16.55'te meydana gelen ve aietsei büyüklüğü Ms 6.3 olan deprem 145 insanın ölümüne, binlerce insanın yaralanmasına neden olmuş, onbinin üzerinde konut ve işyeri hasar görmüştür.

Türkiye dünyanın en aktif fay kuşağı üzerinde ve oluşan yıkıcı depremlerin en etkin olduğu ülkedir. Bunun bilinmesine karşın deprem şiddetleriyle paralel olmayan şekilde can ve mal kaybı fazla olmaktadır. Nüfusun % 95'i, sanayinin % 90'ı deprem riski yüksek olan alanlardadır. Türkiye'de 1.1 yılda bir yıkıcı deprem olmakta ve yüzlerce insan hayatını kaybetmektedir.

Adana çevresi de aktif fay zonu içerisinde yer almaktadır. Tarihi kayıtlar incelendiğinde 1907, 1945, 1952 yıllarında can ve mal kaybına neden olan yıkıcı depremlerin olduğunu görürüz. Karataş-Yumurtalık veya değişik araştırmacılar tarafından Yumurtalık-Andırın veya Aslantaş Fay Zonu olarak adlandırılan bölge jeolojik levha sınırını oluşturmakta, levha sınırları da en aktif deprem bölgelerini işaret etmektedir. 27 Haziran'da oluşan deprem bu aktif fay zonunda meydana gelmiştir. Tüm Türkiye veya özelde Erzinan gibi, Dinar gibi Adana da bilinmesine karşın yüzlerce insan yaşamını yitirmiş, onbinin üzerinde konut ağır hasar görmüştür. Özellikle Ceyhan İlçesi'nde yıkılan binaların yeni ve çok katlı olması ihmal ve kusurların boyutlarını göstermektedir. Her ne kadar zemin şartları ve yapılaşma hataları ön planda olmasına karşın ruhsatlı ve mühendislik hizmeti görmüş yapıların da yıkılması, yönetmeliklerin ve yasaların kâğıt üzerinde kaldığını göstermektedir. Parasal ve siyasal rant uğruna hiçbir teknik ve bilimsel kurala uyulmayarak imar planlarında zemin koşulları dikkate alınmadan yapılan değişiklikler ve bunun üzerine denetimsiz, kalitesiz konut üretil-

mi, bu gibi doğa olaylarının afete dönüşmesine neden olmaktadır.

Her seferinde gündeme gelen bu gibi afetlerin önlenmesine yönelik uyarılar ve kamuoyu tepkisi olayın ardından unutulmakta, sanki bir kader imiş gibi ikinci afete kadar hiçbir önlem alınmamaktadır. Halen Adana ve ilçelerinde detaylı zemin etüdü yapılmamakta, imar planlarının yapımında jeolojik ve jeoteknik özellikler dikkate alınmamaktadır. Zemin araştırmaları yapılmadan, jeolojik özellikler© bakılmaksızın İmar planı değişiklikleri yapılarak kat sayısı artırılmaktadır, Ceyhan buna kötü bir örnek oluşturmaktadır.

Bundan sonra da depremler olacaktır, Türkiye ve Adana çevresi aktif deprem kuşağında yer almaktadır\* Bu nedenle depremle birlikte yaşamaya ve depremin en az hasarla atlatılmasına çalışmalıyız. Bunun çaresi depreme dayanıklı yapı üretmek, kent ve sanayi alanlarının planlanmasında jeoloji ve zemin özellikleri dikkate alarak planlama yapmak gerekmektedir. Belediyeelerin bina ruhsatlarını verirken jeolojik ve jeoteknik incelemeyi içeren zemin etütlerini mecburi kılmaları şarttır. Ayrıca herhangi bir afet durumunda halkın panik içerisinde ne yapacağını bilmemesi, yetkililerin organize olamaması depreme hazır olmadığımızı da göstermiştir. Bir an önce deprem ve benzeri afetlerin senaryoları yapılmalı, sivil savunma hizmetleri modern hale getirilmelidir. Bunun paralelinde Türkiye afet haritası bir an önce hazırlanmalı; planlamalar bu harita dikkate alınarak yapılmalı; iskan ruhsatları sigorta sistemine bağlanmalıdır.

6,3 şiddetindeki bir depremde bu kadar insanın ölmesi ve bir çok evin yıkılması; umarız ki yetkilileri ve insanlarımızı konuya karşı duyarlı olmaya mecbur eder ve ön planda olan rant ve siyasal kaygılar bir tarafa bırakılarak insanların yaşama hakları güvence altına alınır.

Dr. Sedat TÜRKMEN  
JMO Adana Şube Başkanı